

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O UBLAŽAVANJU NEGATIVNIH EKONOMSKIH POSLJEDICA IZAZVANIH
PANDEMIJOM KORONA VIRUSA

(hitni postupak)

Juli, 2020.godine

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlažemo da se zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica donese po hitnom postupku, u skladu članom 191. Poslovnika o radu PD FBiH i članom 186. Poslovnika o radu Doma naroda koji predviđaju da se zakon može donijeti po hitnom postupku samo ako se tim zakonom uređuju odnosi i pitanja za čije uređivanje postoji neodložna potreba i ako bi donošenje zakona u redovnom postupku moglo izazvati štetne posljedice.

OBRAZLOŽENJE

Medicinska kriza i dalje traje tako da akutno stanje ekonomije sa kriznim šokovima nije u potpunosti prevaziđeno, što jasno implicira da firme i dalje trebaju mjere aktivne podrške, odnosno imaju ogromne probleme nelikvidnosti, posebno izvozna industrija, turizam, trgovina i obrt. U socijalnoj sferi je stanje ekstremno pogoršano zbog rasta nezaposlenosti, smanjenja plaća i doznaka iz dijaspore. Procjene Svjetske banke da će porasti ekstremno siromaštvo na Zapadnom Balkanu se pokazuju ispravnim¹. Stoga smatramo kako je izuzetno važno predložene izmjene razmatrati po hitnom postupku, kako bi se izbjegao pravni vakum u djelovanju Korona zakona.

¹ Prema procjeni Svjetske banke, zbog krize izazvane koronavirusom u Bosni i Hercegovini će 35.000 do 85.000 osoba dodatno postati siromašno, odnosno živjet će sa manje od 3,9 dolara kupovne moći dnevno a 60 posto tih ljudi nije obuhvaćeno nikakvim programom državne pomoći.

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA**ZAKONA O UBLAŽAVANJU NEGATIVNIH EKONOMSKIH POSLJEDICA****DIO PRVI – UVODNE ODREDBE****ČLAN 1.****Član 1. Mijenja se i glasi:****Predmet**

Ovim zakonom propisuju se: subvencioniranja doprinosa za obavezna osiguranja, obustava obračuna i plaćanja zatezne kamate na javne prihode, ukidanje obaveza plaćanja akontacije poreza na dobit, ukidanje obaveza plaćanja akontacije poreza na dohodak od samostalne djelatnosti, prekid obračuna zateznih kamata na zakašnjela plaćanja u dužničko-povjerilačkim odnosima, prekid prinudne naplate, održavanje stabilnosti pojedinih isplata, isplate jednokratne naknade dugoročno nezaposlenim licima, subvencioniranje kamata na kredite odgoda primjene propisa u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), te uspostava Garancijskog fonda.

DIO DRUGI – MJERE ZA UBLAŽAVANJE NEGATIVNIH POSLJEDICA**ČLAN 2.****Član 4. mijenja se i glasi****Subvencioniranje**

(1) Subvencioniranja doprinosa za obavezna osiguranja iz propisa o doprinosima vrše se u skladu sa odredbama ovog zakona iz sredstava Budžeta Federacije.

(2) Poslovni subjekti iz člana 2. tačka a) ovog zakona imaju pravo na subvencioniranje doprinosa u skladu sa ovim zakonom u iznosu 244,85 KM mjesečno po svakom zaposlenom počevši od obračuna i isplate bruto plaće za april 2020. godine i svaki naredni mjesec, uključujući i obračun i isplatu plaća **zaključno sa 30.09.2020.godine**. Subvencioniranje doprinosa za svakog zaposlenog vrši se na način da se za penziono-invalidsko osiguranje usmjerava 135,70 KM, za zdravstveno osiguranje 97,35 KM i za nezaposlenost 11,80 KM, ukoliko u mjesecu za koji se vrši obračun plaće imaju pad ostvarenog prometa 20% i više u odnosu na ostvareni promet u istom mjesecu 2019. godine.

(3) Isplata najniže neto plaće zaposlenim iz stava (2) ovog člana nije uslovljena istovremenim plaćanjem subvencioniranih doprinosa.

(4) Ostvareni promet iz stava (2) ovog člana utvrđuje Federalno ministarstvo finansija – Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Porezna uprava) na osnovu podataka o evidentiranom prometu putem fiskalnih sistema na serveru Porezne uprave.

(5) Pravo na subvencioniranje doprinosa u skladu sa odredbama ovog zakona imaju i poslovni subjekti koji shodno propisima o fiskalnim sistemima nisu u sistemu fiskalizacije.

(6) Za samostalne poduzetnike i poslovne subjekte u niskoakumulativnim djelatnostima za koje su propisane osnovice manje od najniže bruto plaće subvencioniranje doprinosa za april tekuće godine i svaki naredni mjesec, uključujući i obračun i plaćanje doprinosa vrši se u visini iznosa doprinosa utvrđenih na propisane mjesečne osnovice za tekuću godinu.

(7) Pravo na subvencioniranje doprinosa imaju poslovni subjekti i poduzetnici iz st. (2), (5) i (6) ovog člana uz uslov da su izmirene obaveze za doprinose i porez na dohodak uz isplaćene plaće zaključno sa februarom 2020. godine.

(8) Poslovni subjekti i samostalni poduzetnici iz st. (2), (5) i (6) ovog člana dužni su dostaviti Poreznoj upravi zahtjev za subvencioniranje i porezne prijave iz propisa o doprinosima i propisa o porezu na dohodak do desetog u tekućem mjesecu za prethodni mjesec.

(9) Porezna uprava daje pisana uputstva o načinu podnošenja zahtjeva i o potrebnoj dokumentaciji iz stava (8) ovog člana.

ČLAN 3.

Član 10. mijenja se i glasi

Moratorij

(1) Prekida se obračun zatezних kamata na zakašnjela plaćanja u dužničko-povjerilačkim odnosima u periodu od 01.03.2020. godine do 30.09.2020.godine za poslovne subjekte koji koriste subvencije iz člana 4. ovog zakona.

(2) Prekida se prinudna naplata shodno odredbama propisa o unutrašnjem platnom prometu i propisa o Poreznoj upravi do 30.09.2020.godine za poslovne subjekte koji koriste subvencije iz člana 4. ovog zakona.

ČLAN 4.

Član 11. mijenja se i glasi

Održavanje stabilnosti pojedinih isplata

U cilju održavanja stabilnosti i pravovremenih isplata penzija i invalidnina i drugih socijalnih davanja na dostignutom nivou, a imajući u vidu posljedice pada prihoda izazvanih stanjem nesreće, nedostajuća sredstva će se osigurati uštedama u okviru Budžeta Federacije za 2020. godinu.

ČLAN 5.**Član 12. mijenja se i glasi****Odgoda primjene propisa**

- (1) U periodu **do 30.09.2020.godine** propisi donešeni na nivou Federacije kojima je uređeno namjensko korištenje sredstava neće se primjenjivati.
- (2) Odluke o prenamjeni sredstava iz stava (1) ovog člana donosi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije), vlade kantona, gradonačelnici i načelnici općina.
- (3) Sredstva iz stava (2) ovog člana mogu se koristiti isključivo za namjene saniranja zdravstvenih, socijalnih i ekonomskih posljedica proglašenog stanja nesreće.

ČLAN 6.**Član 13. mijenja se i glasi****Uspostava Garancijskog fonda**

- (1) Ovim zakonom uspostavlja se Garancijski fond (u daljnjem tekstu: Fond) na osnovu kojeg će, u ime i za račun Federacije garancije izdavati Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Razvojna banka).
- (2) Inicijalna sredstva za osnivanje Fonda u iznosu do 80.000.000 KM osigurat će se preusmjeravanjem raspoloživih sredstava Vlade Federacije iz komisionih poslova i raspoloživih sredstava namjenskih depozita Vlade Federacije koja se vode kod Razvojne banke.
- (3) Vlada Federacije će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu zakona Uredbom propisati pravo na subvencije za kamate na 50% iznosa kamata na kredite garantirane Garantnim fondom do 31.12.2021. godine“.
- (4) Razvojna banka dužna je kvartalno izvještavati Vladu Federacije o upravljanju Fondom, a Vlada Federacije u roku 15 dana po završetku kvartala dostavlja isti izvještaj Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine.
- (5) Vlada Federacije će na prijedlog Federalnog ministarstva finansija propisati način finansiranja, održavanja i upravljanja Fondom, ograničenja i uslove izdavanja garancija, te druge pojedinosti od značaja za funkcionisanje Fonda.

ČLAN 7.

Iza člana 13. zakona dodaje se novi član koji glasi:

Član 13a**Jednokratna pomoć nezaposlenim licima**

Kao jednokratna pomoć dugotrajno nezaposlenim ranicima uredno prijavljenim na Zavodu za zapošljavanje isplaćuje se jednokratna novčana naknada od 200 KM ukoliko ne primaju naknadu za nezaposlenost po drugom osnovu.

DIO TREĆI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**ČLAN 8.****Član 15. mijenja se i glasi****Obvezno zdravstveno osiguranje**

Propisuje se obavezno zdravstveno osiguranje svim građanima Federacije **do 01.10.2020.godine.**

ČLAN 9.**Član 16. mijenja se i glasi****Stupanje na snagu i prestanak važenja**

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH" i **prestaje važiti 01.10.2020.godine**

OBRAZLOŽENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UBLAŽAVANJU NEGATIVNIH EKONOMSKIH POSLJEDICA

I. USTAVNA OSNOVA

Ustavna osnova za donošenje izmjena i dopuna Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica je u članu III. 1. tačka c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXCX i CVI i članu IV. A 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine donosenje propisa o finansijama, a parlament Federacije BiH uz ostale ovlasti predviđene Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine odgovoran je za donosenje zakona o obavljanju dužnosti u federalnoj vlasti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ovaj zakon je predložen u cilju ublažavanja negativnih ekonomskih posljedica po privredu Federacije, imajući u vidu negativne ekonomske i socijalne posljedice koje će u narednom periodu nastati kao kontinuitet posljedica zdravstvene krize, s obzirom da je veliki broj privrednih subjekata obustavio rad što je dovelo do značajnog poremećaja normalnih tokova poslovanja.

III. USKLAĐENOST S PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

Nakon uvida u propise Evropske unije i analize odredaba ovoga zakona, nije ustanovljeno da pravo EU sadrži izvore koji su relevantni za predmet uređivanja predmetnog zakona.

IV. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI

Članom 1. Dopunjava se predmet uređivanja ovoga zakona.

Članom 2. Produžava se rok primjene mjere subvencioniranja.

Članom 3. Produžavaju se rokovi primjene moratorija iz člana 10 osnovnog zakona.

Članom 4. Briše se odredba koja je onemogućila usklađivanje penzija i socijalnih naknada

Članom 5. Produžava se rok odgode primjene propisa donešenih na nivou Federacije kojima je uređeno namjensko korištenje sredstava

Članom 6. Propisuje se pravo na subvencije za kamate na kredite u iznosu od 50% od bankarske kamate za privredna društva i obrte do kraja 2021.godine.

Članom 7. Uvodi se jednokratna pomoć dugoročno nezaposlenim

Članom 9. Propisuje se obavezno zdravstveno osiguranje svim građanima Federacije do 01.10.2020.godine.

Članom 10. Propisuje se da zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH" i prestaje važiti 01.10.2020.godine

V. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provedbu ovoga zakona koristit će se sredstva Stabilizacijskog fonda F BiH određena rebalansom proračuna F BiH za 2020. godinu.